ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)
z 12. júla 2005 *

Vo veci C-403/03,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Bundesfinanzhof (Nemecko) z 22. júla 2003 a doručený Súdnemu dvoru 29. septembra 2003, ktorý súvisí s konaním:

Egon Schempp

proti

Finanzamt München V,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr P. Jann, C. W. A. Timmermans a A. Rosas, sudcovia C. Gulmann, J.-P. Puissochet, A. La Pergola, R. Schintgen, N. Colneric, J. Klučka, U. Lõhmus, E. Levits a A. Ó Caoimh (spravodajca),

* Jazyk konania: nemčina.

generálny advokát: L. A. Geelhoed,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— pán Schempp, v zastúpení: J. Seest, Rechtsanwalt,

— nemecká vláda, v zastúpení: W.-D. Plessing a A. Tiemann, splnomocnení zástupcovia,

— holandská vláda, v zastúpení: H. G. Sevenster a C. A. H. M. ten Dam, splnomocnené zástupkyne,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: K. Gross a R. Lyal, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 27. januára 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 12 ES a 18 ES.

2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi pánom Schemppom a Finanzamt München V (ďalej len „Finanzamt") týkajúceho sa odmietnutia Finanzamt pokladať výživné, ktoré platil pán Schempp svojej bývalej manželke s trvalým pobytom v Rakúsku, za osobitné výdavky, ktoré sú odpočítateľné v súvislosti s daňou z príjmu.

Právny rámec

3 V zmysle § 10 ods. 1 bodu 1 zákona o dani z príjmov (Einkommensteuergesetz, ďalej len „EStG") sú nasledujúce výdavky osobitnými výdavkami, pokiaľ nejde o prevádzkové náklady alebo náklady na reklamu:

„Výživné vyplatené rozvedenému alebo trvale odlúčenému manželovi s neobmedzenou daňovou povinnosťou, ak o to platiteľ výživného požiadal so súhlasom prijímateľa výživného, do výšky 27 000 DEM v rámci kalendárneho roku. Žiadosť je možné podať len pre jeden kalendárny rok a nemožno ju vziať späť..."

4 V zmysle § 22 ods. 1a EStG tvoria sumy, ktoré si platiteľ výživného môže odpočítať, súčasť zdaniteľného príjmu prijímateľa na základe princípu „vzájomnej súvislosti". Odpočítanie, na ktoré má platiteľ nárok, nie je podmienené skutočnosťou, že na strane prijímateľa vedú tieto sumy skutočne k zdaneniu. No v prípade, že prijímateľ musí zaplatiť daň z prijatého výživného, je v zmysle občianskeho práva povinný znášať túto daň platiteľ výživného.

5 Podľa § 1a ods. 1 bodu 1 EStG:

„Výživné platené rozvedenému manželovi alebo trvale odlúčenému manželovi (§ 10 ods. 1 bod 1) je ako osobitné výdavky odpočítateľné aj vtedy, ak platiteľ nemá neobmedzenú daňovú povinnosť. V tomto prípade je podmienkou, aby mal prijímateľ trvalý pobyt alebo sa zvyčajne zdržiaval na území iného členského štátu Európskej únie alebo štátu, na území ktorého sa uplatňuje Dohoda o európskom hospodárskom priestore. Zdanenie výživného poskytnutého prijímateľovi musí tiež byť preukázané potvrdením príslušného daňového orgánu v zahraničí..."

6 V súlade s § 52 ods. 2 EStG sa toto ustanovenie musí uplatňovať vo vzťahu k Rakúskej republike od zdaňovacieho obdobia, ktoré zodpovedá roku 1994, pretože 1. januára toho roku Rakúsko pristúpilo k Dohode o Európskom hospodárskom priestore.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

7 Pán Schempp, nemecký štátny príslušník s trvalým pobytom v Nemecku, platí po rozvode výživné svojej bývalej manželke s trvalým pobytom v Rakúsku.

8 V daňových priznaniach za roky 1994 až 1997 si pán Schempp pokúšal odpočítať toto výživné v zmysle ustanovení § 1a ods. 1 bodu 1 prvej a druhej vety EStG. No

v daňových výmeroch za roky 1994 až 1997 Finanzamt zamietol toto odpočítanie vzhľadom na to, že mu nebolo predložené osvedčenie príslušného rakúskeho daňového orgánu, ktoré by preukázalo, že uvedené výživné jeho bývalej manželky bolo v Rakúsku zdanené, ako to vyplýva z tretej vety § 1a ods. 1 bodu 1.

9 V tomto prípade pán Schempp nemohol toto osvedčenie predložiť, pretože rakúske daňové právo zásadne výživné nezdaňuje a takisto neumožňuje jeho odpočítanie. Zo spisu však vyplýva, že pán Schempp by mohol odpočítať celkovú sumu výživného, ktoré zaplatil svojej bývalej manželke, ak by táto mala trvalý pobyt v Nemecku. V takomto prípade by bývalá manželka nezaplatila z tohto výživného žiadnu daň, keďže jej príjem je nižší ako nezdaniteľné minimum v Nemecku.

10 Domnievajúc sa, že dotknutá nemecká právna úprava je nezlučiteľná s článkami 12 ES a 18 ES, podal pán Schempp sťažnosť proti daňovému výmeru Finanzamt. Tento jeho sťažnosť zamietol rozhodnutím z 27. júla 1999.

11 Po tom, ako Finanzgericht München zamietol odvolanie podané pánom Schempppom proti uvedenému rozhodnutiu, podal pán Schempp dovolanie (Revision) na vnútroštátny súd. Vzhľadom na to, že z tejto veci vyplývajú otázky výkladu práva Spoločenstva, rozhodol Bundesfinazhof prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto dve prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 12 ES vykladať v tom zmysle, že mu odporujú ustanovenia § 1a ods. 1 bodu 1 a § 10 ods. 1 bodu 1 EStG, v zmysle ktorých si daňový poplatník

s trvalým pobytom v Nemecku nemôže odpočítať výživné zaplatené svojej bývalej manželke, ktorá má trvalý pobyt v Rakúsku, hoci by tak mohol urobiť v prípade, ak by jeho bývalá manželka mala naďalej trvalý pobyt v Nemecku?

2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku má sa článok 18 ods. 1 ES vykladať v tom zmysle, že mu odporujú ustanovenia § 1a ods. 1 bodu 1 a § 10 ods. 1 bodu 1 EStG, v zmysle ktorých si daňový poplatník s trvalým pobytom v Nemecku nemôže odpočítať výživné zaplatené svojej bývalej manželke, ktorá má trvalý pobyt v Rakúsku, hoci by tak mohol urobiť v prípade, ak by jeho bývalá manželka mala naďalej trvalý pobyt v Nemecku?"

O prejudiciálnych otázkach

12 Svojimi otázkami sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 12 prvý odsek ES a článok 18 ods. 1 ES majú byť vykladané v tom zmysle, že im odporuje to, aby bola daňovému poplatníkovi s trvalým pobytom v Nemecku v zmysle vnútroštátnej právnej úpravy, akou je tá, ktorá je predmetom konania vo veci samej, odňatá možnosť odpočítať zo svojho zdaniteľného príjmu v tomto členskom štáte výživné, ktoré zaplatil svojej bývalej manželke bývajúcej v Rakúsku, hoci by tak mohol urobiť v prípade, ak by jeho bývalá manželka mala stále trvalý pobyt v Nemecku.

13 Na úvod je potrebné preskúmať, či situácia, ktorá je predmetom sporu, patrí do pôsobnosti práva Spoločenstva.

14 V tomto smere je potrebné pripomenúť, že článok 12 prvý odsek ES zakazuje v rámci pôsobnosti Zmluvy a bez toho, aby boli dotknuté jej ustanovenia, akúkoľvek diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti.

15 Aby bolo možné posúdiť rámec pôsobnosti Zmluvy v zmysle uvedeného článku, je potrebné vykladať ho v spojení s ustanoveniami o občianstve Únie. Poslaním postavenia občana Únie je byť základným statusom štátnych príslušníkov členských štátov, ktorý umožňuje tým, ktorí sa nachádzajú v rovnakej situácii, aby sa s nimi, bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť a bez toho, aby boli dotknuté výnimky výslovne stanovené v tejto súvislosti, z právneho hľadiska zaobchádzalo rovnako (rozsudky z 20. septembra 2001, Grzelczyk, C-184/99, Zb. s. I-6193, body 30 a 31; z 2. októbra 2003, Garcia Avello, C-148/02, Zb. s. I-11613, body 22 a 23, a z 15. marca 2005, Bidar, C-209/03, Zb. s. I–2119, bod 31).

16 V zmysle článku 17 ods. 1 ES je občanom Únie každá osoba, ktorá má štátnu príslušnosť členského štátu. Keďže pán Schempp má nemeckú štátnu príslušnosť, je považovaný za takéhoto občana.

17 Ako už Súdny dvor rozhodol, článok 17 ods. 2 ES spája s občianstvom Únie povinnosti a práva stanovené v Zmluve, medzi ktoré patrí právo dovolať sa článku 12 ES vo všetkých situáciách, ktoré spadajú do oblasti vecnej pôsobnosti práva Spoločenstva (pozri rozsudok z 12. mája 1998, Martínez Sala, C-85/96, Zb. s. I-2691, bod 62).

18 Tieto situácie zahŕňajú predovšetkým situácie, ktoré sa týkajú výkonu základných slobôd chránených Zmluvou, a situácie, ktoré sa týkajú slobody pohybu a pobytu na území členských štátov, tak, ako sú stanovené v článku 18 ES (rozsudok Bidar, už citovaný, bod 33).

19 Hoci v rámci súčasnej podoby práva Spoločenstva priame dane patria do právomoci členských štátov, tieto musia v každom prípade túto právomoc vykonávať v súlade s právom Spoločenstva, predovšetkým v súlade s ustanoveniami Zmluvy o práve

každého občana Únie slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov a následne sa vyhnúť akejkoľvek otvorenej alebo skrytej diskriminácii založenej na štátnej príslušnosti (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 14. februára 1995, Schumacker, C-279/93, Zb. s. I-225, body 21 a 26, a z 12. decembra 2002, De Groot, C-385/00, Zb. s. I-11819, bod 75).

20 Z judikatúry však tiež vyplýva, že občianstvo Únie, stanovené v článku 17 ES, nemá za cieľ rozšíriť rozsah vecnej pôsobnosti Zmluvy na vnútorné situácie, ktoré nijako nesúvisia s právom Spoločenstva (rozsudky z 5. júna 1997, Uecker a Jacquet, C-64/96 a C-65/96, Zb. s. I-3171, bod 23, a Garcia Avello, už citovaný, bod 26).

21 Podľa holandskej a nemeckej vlády ide v konaní vo veci samej o takúto situáciu. Účastník konania, ktorý sa odvoláva na článok 12 ES, v tomto prípade pán Schempp, nevyužil svoje právo na voľný pohyb stanovené v článku 18 ES. Je pravdou, že jeho bývalá manželka toto právo využila. Táto vec sa však netýka jej zdanenia, ale zdanenia pána Schemppa. Nemecká vláda teda konštatuje, že v tejto veci je jediným cudzím prvkom vo vzťahu k Spolkovej republike Nemecko okolnosť, že pán Schempp platí výživné osobe, ktorá má trvalý pobyt v inom členskom štáte. Keďže však výživné nemá žiaden dopad na obchod s tovarmi a službami v rámci Spoločenstva, táto situácia nespadá do pôsobnosti článku 12 ES.

22 V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že na rozdiel od tvrdení nemeckej a holandskej vlády nemožno situáciu štátneho príslušníka členského štátu, ktorý tak ako pán Schempp nevyužil právo na voľný pohyb, považovať len na základe tejto

skutočnosti za výlučne vnútornú situáciu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. októbra 2004, Zhu a Chen, C-200/02, Zb. s. I-9925, bod 19).

23 Hoci je pravdou, že pán Schempp nevyužil toto právo, na druhej strane je nepochybné, že jeho bývalá manželka tým, že sa usadila v Rakúsku, využila právo upravené v článku 18 ES, ktoré priznáva všetkým občanom Únie slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území iných členských štátov.

24 Ako uviedol generálny advokát v bode 19 svojich návrhov, keďže vnútroštátna právna úprava relevantná vo veci samej na účely určenia, či je prípustné odpočítať výživné zaplatené daňovým poplatníkom s trvalým pobytom v Nemecku v prospech prijímateľa s trvalým pobytom v inom členskom štáte, berie do úvahy daňový režim takého výživného v členskom štáte trvalého pobytu tohto prijímateľa, nevyhnutne z toho vyplýva, že výkon jeho práva slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území iného členského štátu v zmysle článku 18 ES bývalou manželkou pána Schemppa ovplyvnil možnosť jej bývalého manžela odpočítať z jeho zdaniteľného príjmu v Nemecku výživné, ktoré zaplatil.

25 Z už uvedeného vyplýva, že tým, že výkon práva priznaného právnym poriadkom Spoločenstva bývalou manželkou pána Schemppa malo vplyv na právo žalobcu vo veci samej na odpočítanie v členskom štáte jeho trvalého pobytu, nemožno hovoriť o vnútornej situácii, ktorá nemá žiadnu spojitosť s právom Spoločenstva.

26 Je preto potrebné preskúmať, či článkom 12 ES a 18 ES odporuje to, aby nemecké daňové orgány odmietli odpočítanie výživného zaplateného pánom Schemppom jeho bývalej manželke s trvalým pobytom v Rakúsku.

O uplatnení článku 12 ES

27 V tomto prípade je nepochybné, že ak by bývalá manželka pána Schemppa mala trvalý pobyt v Nemecku, pán Schempp by bol oprávnený odpočítať si výživné, ktoré jej zaplatil. Keďže však jeho bývalá manželka má trvalý pobyt v Rakúsku, nemecké daňové orgány toto odpočítanie pánovi Schemppovi zamietli.

28 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že zásada zákazu diskriminácie vyžaduje, aby porovnateľné situácie neboli posudzované odlišne okrem prípadu, keď je to objektívne odôvodnené (pozri rozsudok zo 17. júla 1997, National Farmers' Union a i., C-354/95, Zb. s. I-4559, bod 61).

29 Je preto potrebné posúdiť, či sa situácia pána Schemppa, ktorý platí výživné svojej bývalej manželke s trvalým pobytom v Rakúsku bez toho, aby si túto sumu mohol odpočítať vo svojom daňovom priznaní k dani z príjmov, môže porovnať so situáciou, v ktorej sa nachádza osoba, ktorá takéto sumy platí bývalému manželovi s trvalým pobytom v Nemecku a má z takejto daňovej výhody prospech.

30 V tomto smere je vhodné poukázať na to, že v zmysle § 1a ods. 1 bodu 1 tretej vety EStG je v Nemecku odpočítanie výživného, ktoré bolo zaplatené daňovým poplatníkom s trvalým pobytom v tomto členskom štáte v prospech prijímateľa s trvalým pobytom v inom členskom štáte, podmienené zdanením výživného v tomto inom členskom štáte.

31 Z toho vyplýva, že keďže vo veci samej nebolo výživné zdanené v členskom štáte trvalého pobytu bývalej manželky pána Schemppa, nebol tento oprávnený si toto výživné odpočítať zo svojich príjmov v Nemecku.

32 Za týchto okolností sa zdá, že nevýhodné zaobchádzanie, ktorého sa pán Schempp dovoláva, v skutočnosti vyplýva z okolnosti, že daňový režim, ktorý sa uplatňuje na výživné v členskom štáte trvalého pobytu jeho bývalej manželky, je odlišný od daňového systému členského štátu jeho trvalého pobytu.

33 Ako poukazuje holandská vláda, v prípade, že by si táto bývalá manželka vybrala trvalý pobyt v inom členskom štáte, v ktorom je na rozdiel od Rakúska výživné zdaňované, ako napríklad v Holandsku, mal by pán Schempp podľa vnútroštátnej právnej úpravy relevantnej vo veci samej právo odpočítať sumy zaplatené z tohto dôvodu svojej bývalej manželke.

34 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že článok 12 ES sa nevzťahuje na prípadné rozdiely v zaobchádzaní, ktoré môžu vyplývať pre osoby a podniky podliehajúce právomoci Spoločenstva z rozdielov existujúcich medzi jednotlivými členskými štátmi, pokiaľ sa

tieto rozdiely vzťahujú na všetky osoby v rozsahu ich pôsobnosti podľa objektívnych kritérií a bez ohľadu na štátnu príslušnosť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. septembra 2003, Milk Marque a National Farmers' Union, C-137/00, Zb. s. I-7975, bod 124, a tam citovanú judikatúru).

35 Z toho vyplýva, že na rozdiel od tvrdenia pána Schemppa nemožno porovnávať zaplatenie výživného príjemcovi, ktorý má trvalý pobyt v Nemecku, so zaplatením tejto sumy príjemcovi, ktorý má trvalý pobyt v Rakúsku. V týchto dvoch prípadoch je totiž príjemca výživného v súvislosti s jeho zdanením podriadený inej daňovej úprave.

36 Preto je potrebné konštatovať, že skutočnosť, že daňový poplatník s trvalým pobytom v Nemecku si v zmysle § 1a ods. 1 bodu 1 EStG nemôže odpočítať výživné, ktoré zaplatil svojej bývalej manželke s trvalým pobytom v Rakúsku, nie je diskriminačným zaobchádzaním v zmysle článku 12 ES.

37 Podľa pána Schemppa však nerovnosť zaobchádzania, ktorého je obeťou, vyplýva v tomto prípade z toho, že hoci odpočítanie výživného zaplateného osobe s trvalým pobytom v Nemecku nie je podmienené skutočným zdanením tejto osoby, takéto skutočné zdanenie je potrebné pre možnosť odpočítania výživného zaplateného v prospech osoby s trvalým pobytom na území iného členského štátu.

38 V tejto súvislosti je však potrebné pripomenúť, že v rámci tejto veci sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora len to, či právu Spoločenstva odporuje to, aby bola

daňovému poplatníkovi s trvalým pobytom v Nemecku odňatá možnosť odpočítania výživného, ktoré platí svojej bývalej manželke s trvalým pobytom v Rakúsku. Preto je v záujme poskytnutia výkladu vnútroštátnemu súdu, ktorý bude užitočný pri rozhodnutí vo veci samej, potrebné uviesť, že problém prednesený pánom Schemppom, týkajúci sa zaplatenia výživného prijímateľovi s trvalým pobytom v inom členskom štáte, v rámci ktorého je takéto výživné zdaňované, v tomto prípade nevzniká, keďže je nespochybniteľné, že v Rakúsku nie je výživné v žiadnom prípade zdaňované.

39 Pokiaľ ide o nespochybnenú okolnosť, podľa ktorej ak by bývalá manželka pána Schemppa mala trvalý pobyt v Nemecku, mal by pán Schempp právo odpočítať si výživné, ktoré jej zaplatil, a to napriek skutočnosti, že v takom prípade by nebolo výživné zdanené, pretože príjem jeho bývalej manželky v Nemecku bol počas predmetného obdobia nižší ako nezdaniteľné minimum stanovené nemeckou daňovou právnou úpravou, táto nemôže spochybniť záver v bode 36 tohto rozsudku. Ako správne uvádza Komisia Európskych spoločenstiev, nezdanenie výživného z tohto dôvodu v Nemecku nemožno porovnať s nezdanením tejto dávky v Rakúsku z dôvodu jej nezdaniteľnosti v tomto členskom štáte, keďže daňové následky oboch týchto situácií v súvislosti so zdanením príjmu sú pre dotknutých daňových poplatníkov odlišné.

O uplatnení článku 18 ES

40 Je potrebné pripomenúť, že v súlade s článkom 18 ods. 1 ES „každý občan únie má právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov, rešpektujúc obmedzenia a podmienky stanovené v ... zmluve a v predpisoch prijatých na ich vykonanie".

41 Ako štátny príslušník členského štátu, a teda občan Únie, má pán Schempp právo dovolávať sa tohto ustanovenia.

42 Pán Schempp vo svojich pripomienkach tvrdí, že článok 18 ods. 1 ES nechráni len právo pohybovať sa a zdržiavať sa na území iných členských štátov, ale aj právo zvoliť si miesto trvalého pobytu. Tvrdí, že vzhľadom na to, že výživné nemožno odpočítať zo zdaniteľného príjmu, pokiaľ má jeho príjemca trvalý pobyt v inom členskom štáte, mohol by byť na tohto príjemcu vyvíjaný istý tlak, aby neopustil Nemecko, čo by tiež znamenalo obmedzenie výkonu práv chránených článkom 18 ods. 1 ES. Tento tlak by sa mohol prejaviť veľmi konkrétne v momente určenia výšky výživného, keďže pri tomto určení sa zohľadňujú daňové súvislosti.

43 V tejto súvislosti je nutné konštatovať, že, ako uvádzajú nemecká a holandská vláda, ako aj Komisia, dotknutá vnútroštátna právna úprava nijako neobmedzuje právo pána Schemppa ako občana Únie pohybovať sa a zdržiavať sa na území iných členských štátov v zmysle článku 18 ods. 1 ES.

44 Ako už bolo uvedené, zo zmeny miesta trvalého pobytu jeho bývalej manželky do Rakúska vyplývali pre pána Schemppa nepriaznivé daňové následky v členskom štáte jeho trvalého pobytu.

45 Podľa judikatúry Súdneho dvora však Zmluva nezaručuje občanovi Únie, že presun jeho činností do členského štátu, ktorý je odlišný od toho, v ktorom mal bydlisko, je

neutrálny z daňového hľadiska. Berúc do úvahy rôznorodosti právnych poriadkov členských štátov v uvedenej oblasti, takýto presun môže podľa prípadu byť viac alebo menej výhodný alebo nevýhodný pre občana z pohľadu nepriameho zdanenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. júla 2004, Lindfors, C-365/02, Zb. s. I-7183, bod 34).

46 Rovnaký princíp sa uplatňuje *a fortiori* na takú situáciu, aká je vo veci samej, v ktorej dotknutá osoba sama nevyužila svoje právo na pohyb, ale tvrdí, že je obeťou rozdielneho zaobchádzania v dôsledku zmeny miesta trvalého pobytu jeho bývalej manželky do iného členského štátu.

47 Za týchto okolností je potrebné na položené otázky odpovedať v tom zmysle, že článok 12 prvý odsek ES a článok 18 ods. 1 ES majú byť vykladané tak, že im neodporuje to, aby bola daňovému poplatníkovi s trvalým pobytom v Nemecku v zmysle vnútroštátnej právnej úpravy, ako je tá, ktorá je predmetom konania vo veci samej, odňatá možnosť odpočítať od svojho zdaniteľného príjmu v tomto členskom štáte výživné, ktoré zaplatil svojej bývalej manželke s trvalým pobytom v inom členskom štáte, v ktorom toto výživné nie je zdaňované, hoci by tak mohol urobiť v prípade, ak by jeho bývalá manželka mala trvalý pobyt v Nemecku.

O trovách

48 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Článok 12 prvý odsek ES a článok 18 ods. 1 ES sa majú vykladať v tom zmysle, že im neodporuje to, aby bola daňovému poplatníkovi s trvalým pobytom v Nemecku v zmysle vnútroštátnej právnej úpravy, ako je tá, ktorá je predmetom konania vo veci samej, odňatá možnosť odpočítať od svojho zdaniteľného príjmu v tomto členskom štáte výživné, ktoré zaplatil svojej bývalej manželke s trvalým pobytom v inom členskom štáte, v ktorom toto výživné nie je zdaňované, hoci by tak mohol urobiť v prípade, ak by jeho bývalá manželka mala trvalý pobyt v Nemecku.

Podpisy